

Skrivelse om att omhändertagna barn inte klarar kärnämnen i grundskolan

Skrivelse av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen lyfter Jan Jönsson (L) att andelen placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan har försämrats drastiskt. Motionären är särskilt oroad över pojkarnas resultat, inte minst då många gärningspersoner i förra årets våldsvåg i Stockholm var just minderåriga pojkar som varit eller fortsatt var placerade.

Motionären menar att Stockholms stad behöver vidta åtgärder snarast för att de barn och unga som omhändertas också ges möjlighet att klara skolgången och ställer med anledning av det två frågor.

1. Vilka åtgärder kommer att vidtas med anledning av de låga skolresultat för placerade barn och unga som framgår av årsredovisningen?
2. Hur kommer de omhändertagna barnens skolgång att följas upp?

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret kan konstatera att andelen placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan minskade 2023 i jämförelse med föregående år. Stadsledningskontoret kan samtidigt konstatera att det pågår ett omfattande förebyggande arbete med fokus på att upptäcka barn som riskerar att fara illa eller involveras i kriminalitet samt på att vidta tidiga insatser för att motverka en negativ utveckling. De omhändertagna barnens skolgång följs primärt upp via indikatorn *Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan*, men även bland annat inom

ramen för SAMS-modellen och inom de sociala investeringsprojekt i de fall där placerade barn är berörda av insatserna.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Att barn och unga går ut skolan med uppnådd måluppfyllelse är en av de viktigaste skyddsfaktorerna mot kriminalitet.

Barn placerade på institution är en målgrupp där det ofta finns en komplex problematik i grunden som gör att vägen till en fungerande skolgång kan vara utmanande. Men, låt mig vara tydlig, *alla* barn i vår stad ska ges förutsättningar att klara skolan. Därför är det bra och viktigt att ett förtydligande gjordes i budget 2023 om att uppföljningsindikatorn för placerade barn, utöver barn placerade i familjehem, även inkluderar dessa barn.

Det är glädjande att projektet med särskilda skolsamordnare som finns i fem stadsdelsnämnder, har börjat uppvisa lovande resultat beträffande skolgången just för unga som placeras på institution.

De tidiga insatserna är också viktiga för att motverka att barn dras in i kriminella sammanhang, far illa i hemmet eller slutar gå till skolan. Staden arbetar sen i april mer systematiskt och förebyggande för att motverka skolavhopp från gymnasiet. Nu sätts insatser in redan när skolorna ser risk för skolavhopp, i stället för först när eleven slutat komma till skolan. Vi stärker också fritidsklubbarna för att erbjuda meningsfulla aktiviteter och trygga platser för barn och unga i anslutning till skoldagen och intensifierar samarbetet mellan socialtjänsten och förskolorna för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa.

Utöver ovanstående redovisar stadsledningskontoret flera ytterligare aktiviteter och nämndöverskridande projekt som pågår för att främja en obruten skolgång för stadens elever i allmänhet och för placerade barn och unga i synnerhet. Det här arbetet behöver fortsätta så att alla våra barn och unga ges likvärdig möjlighet att klara grundskolan och en dag springa ut i vuxenlivet tillsammans med sina klasskompisar.

Stockholm den 12 juni 2024

Emilia Bjuggren

Bilaga

Skrivelse om att omhändertagna barn inte klarar kärnämnen i grundskolan, dnr KS 2024/463-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut godkänns delvis.
2. Därutöver anföras följande.

Liberalerna konstaterar att den systematik vi efterfrågar när det gäller uppföljningen av omhändertagna och placerade barns skolresultat, hälsa och tandstatus fortfarande saknas i staden. Vi har också föreslagit ett eftervårdsprogram för placerade barn. Samtliga dessa förslag har den rödgröna majoriteten tyvärr avslagit.

Vidare konstaterar vi att de arbetssätt som beskrivs i tjänsteutlåtandet alla är exempel på sådant som Liberalerna drog igång under förra mandatperioden då vi styrde skol- och socialroteln. Det är viktigt att inte förlita sig på projekten som är igångsatta, utan förbättrade skolresultat för dessa barn handlar om att förändra ordinarie socialtjänstens arbetssätt och bedömningar.

Den rödgröna majoriteten har således inte kommit med några nya reformer på området. Skolborgarrådet skriver i sina synpunkter med versaler att alla barn ska ha möjlighet att uppnå målen, men det betyder inget om man ingenting gör för att faktiskt uppnå detta. Mycket av det förebyggande arbete skolborgarrådet beskriver i sina synpunkter är bra saker, men har inget överhuvudtaget med placerade barn att göra.

Slutligen gläds vi åt att utbildningsförvaltningen uttrycker sig positiva till den systematik vi efterlyser. Vi gläds också åt att statsbidragen för de skolsociala teamen som Liberalerna drivit igenom i regeringen kommer till nytta.

Kommunstyrelsen

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen lyfter Jan Jönsson (L) att andelen placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan har försämrats drastiskt. Motionären är särskilt oroad över pojkarnas resultat, där endast 59 procent av eleverna klarade målen 2023, inte minst då många gärningspersoner i förra årets våldsvåg i Stockholm var just minderåriga pojkar som varit eller fortsatt var placerade.

Motionären konstaterar att omhändertagna barn är i riskzon för att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering och att en lyckad skolgång är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för att förhindra kriminalitet och andra sociala problem. Motionären menar att Stockholms stad behöver vidta åtgärder snarast för att de barn och unga som omhändertas också ges möjlighet att klara skolgången.

I motionen ställs därför två frågor.

1. Vilka åtgärder kommer att vidtas med anledning av de låga skolresultat för placerade barn och unga som framgår av årsredovisningen?
2. Hur kommer de omhändertagna barnens skolgång att följas upp?

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att placerade barn har en väl fungerande skolgång. Målgruppen och utmaningarna är komplexa men stadsledningskontoret kan konstatera att många aktiviteter genomförs för att förbättra skolgången.

De omhändertagna barnens skolgång följs primärt upp via indikatorn *Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan*, men även bland annat inom ramen för SAMS-modellen och inom de sociala investeringsprojekt i de fall där placerade barn är berörda av insatserna.

Stadsledningskontoret är väl medveten om att andelen placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan minskade 2023 i jämförelse med föregående år. En förklaring till försämringen av skolresultaten för placerade barn i förhållande till föregående år kan vara att det i budget 2023 förtydligades att indikatorn, utöver barn placerade i familjehem, även inkluderar barn placerade på institution, vilka ofta är äldre och har en mer omfattande problematik. Samverkan mellan socialtjänst och skola kring obruten skolgång för

barn och unga som placeras i samhällsvård fortsätter i form av SAMS-modellen och det sociala investeringsfondsprojektet med särskilda skolsamordnare i fem stadsdelsnämnder, som nu har börjat uppvisa lovande resultat beträffande skolgången för unga som placeras på institution.

Skolfam är en skolsatsning för barn som är placerade i familjehem. Syftet med satsningen är att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. I Skolfam ingår barn i åldern 6–12 år som är familjehemsplacerade av Stockholms stad, bor i familjehem i Stockholms län och går i fristående eller kommunal skola i Stockholm län. I budget 2024 satsades 4 mnkr för att korta köerna till Skolfam.

En revidering av stödmaterialet för samverkan mellan skola och socialtjänst befinner sig i slutfasen. Utifrån den nya lagen om placering av barn i skyddat boende, som trädde i kraft den 1 april 2024, ses nu både rutinerna för Samverkan skola – socialtjänst för placerade barn och ungdomar (SAMS), och vägledningen om skolgång för barn i skyddat boende över.

Inom ramen för stadens satsning på skolsociala team pågår en revidering av den gemensamma arbetsmodellen. Staden har ansökt om gemensamma medel utifrån det nya statsbidraget 2024 för personalkostnader för skolsociala team.

På Järva har socialnämnden tillsammans med utbildningsnämnden två sociala investeringsfondsprojekt som syftar till att fler barn och unga ska klara sin skolgång, skolsamordnarprojektet och skolsociala team plus. Det sociala investeringsprojektet med skolsociala team plus riktar sig förutom till barn i Järva med omfattande, upprepad eller längre skolfrånvaro även till barn med liknande utmaningar på Kungsholmen.

Utöver detta pågår det ett omfattande förebyggande arbete med fokus på att upptäcka barn som riskerar att fara illa eller involveras i kriminalitet samt på att vidta tidiga insatser för att motverka en negativ utveckling.

Bland annat har förskolenämnden inlett samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna har ett nära samarbete mellan förskola och socialtjänst. Socialnämnden stödjer stadsdelsnämnderna i att intensifiera det fältförlagda och uppsökande arbetet. Utveckling av samverkan med polisen fortsätter, bland annat genom samlokalisering av socialsekreterare hos polis, fortsatt arbete med Trefas och spridning av sekretesshandboken i syfte att öka informationsutbytet mellan socialtjänsten, polisen och andra relevanta myndigheter. Implementering av det nya föräldrastödsprogrammet *På rätt väg*, som riktar sig till föräldrar vars barn är på väg in i kriminalitet, pågår. Flera nämnder arbetar också med att förstärka stödet till familjehemsplacerade barn för att motverka sammanbrott och omplaceringar.